

ชื่อวิทยานิพนธ์	ปัญหากฎหมายตามพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัว และวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2553: ศึกษากรณี การจับ และการตรวจสอบการจับ
ชื่อผู้เขียน	ว่าที่ร้อยตำรวจโท คมสันต์ ศรีทอง
หลักสูตร	นิติศาสตรมหาบัณฑิต
อาจารย์ที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ ดร. อภิรัตน์ เพ็ชรศิริ

บทคัดย่อ

พระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2553 ได้เปลี่ยนแปลงหลักการและสาระสำคัญของกฎหมายวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัวฉบับเดิมคือ พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2534 อย่างมาก โดยกำหนดมาตรการใหม่ ๆ ซึ่งมีวิธีดำเนินการเฉพาะ และแก้ไขเพิ่มอำนาจหน้าที่และภารกิจของศาลเยาวชนและครอบครัวหลายประการ เนื่องจากเป็นกฎหมายใหม่ การใช้และการตีความกฎหมายยังไม่ได้มีการสร้างแนวบรรทัดฐานขึ้นมา จึงอาจมีการปฏิบัติที่แตกต่างกันในแต่ละคดี ซึ่งกระทบต่อความเชื่อมั่นในกระบวนการยุติธรรมทางอาญา ไม่ว่าจะเป็นในชั้นตำรวจ ชั้นอัยการและชั้นศาล โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเด็นเรื่องการจับและการตรวจสอบการจับ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ จึงมุ่งศึกษาปัญหาดังกล่าวโดยทำการศึกษาและวิเคราะห์ปัญหากฎหมายของประเทศไทยและศึกษาเปรียบเทียบกับกฎหมายของประเทศสหรัฐอเมริกา อังกฤษ และญี่ปุ่น ในประเด็นเรื่องการจับและการตรวจสอบการจับ เพื่อหาข้อบกพร่องและแนวทางการแก้ไขปัญหามกฎหมายของประเทศไทย และศึกษามาตรการทางกฎหมายที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพในกฎหมายของต่างประเทศเพื่อนำมาปรับปรุงใช้กับกฎหมายของไทย

จากการศึกษา พระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2553 ในประเด็นเรื่องการจับและการตรวจสอบการจับ พบว่ามีปัญหากฎหมาย คือ ปัญหาอำนาจของเจ้าพนักงานตำรวจในการป้องกันเหตุร้ายที่จะเกิดจากเด็กซึ่งยังไม่มี ความชัดเจน, สถานที่ที่ใช้ในการควบคุมเด็กหรือเยาวชนยังไม่เป็นสัดส่วนและเหมาะสมสำหรับเด็ก, ระยะเวลาที่พนักงานสอบสวนมีอำนาจควบคุมตัวเด็กหรือเยาวชนได้ก่อนนำไปตรวจสอบการจับภายในยี่สิบสี่ ชั่วโมงนั้นสั้นเกินไป, ศาลต้องตรวจสอบการจับทุกกรณีโดยไม่มีข้อยกเว้นอันเป็นการเพิ่มภาระให้แก่ผู้ปฏิบัติเกินความจำเป็น, การไม่มีมาตรการทางกฎหมายบังคับกรณีที่มีการปฏิบัติต่อเด็กหรือเยาวชนไม่ชอบด้วยกฎหมาย และความไม่ชัดเจนในเรื่องของเขตอำนาจศาลที่ตรวจสอบการจับ และเมื่อศึกษาถึงกฎหมายของต่างประเทศเทียบกับกฎหมายของไทย พบว่ากฎหมายของแต่ละประเทศมีความแตกต่างกันไม่ว่าจะเป็นเรื่องอายุของเด็กหรือเยาวชน อำนาจในการจับกุม ระยะเวลาการควบคุมตัวและการปฏิบัติต่อเด็กหรือเยาวชนหลังจากจับกุมตัวแล้ว ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับบริบททางสังคมและวัฒนธรรมของแต่ละประเทศไป

ดังนั้น ผู้เขียนจึงเห็นว่าพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2553 สมควรที่จะต้องมีการแก้ไขเพิ่มเติมความบกพร่องของกฎหมายดังกล่าว โดยเพิ่มเติมอำนาจของเจ้าพนักงานตำรวจในการป้องกันมิให้เด็กกระทำความผิดและอำนาจจับกุมเด็กที่มีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมหรือมีพฤติการณ์ว่าจะก่อเหตุร้ายขึ้นด้วย รัฐควรให้งบประมาณสนับสนุนให้สถานตำรวจทุกแห่งมีห้องควบคุมที่แยกเป็นสัดส่วนและเหมาะสมสำหรับเด็กหรือเยาวชน ควรขยายระยะเวลาที่จะต้องนำตัวผู้ถูกจับไปตรวจสอบการจับให้มากกว่ายี่สิบสี่ชั่วโมง ควรให้มีการตรวจสอบการจับกุมเฉพาะคดีที่มีอัตราโทษสูงหรือกรณีที่เด็กหรือเยาวชนรวมทั้งผู้ปกครองได้แย่งหรือคัดค้านการจับกุมเท่านั้น ควรกำหนดมาตรการทางกฎหมายให้ชัดเจนกรณีที่มีการปฏิบัติต่อเด็กหรือเยาวชนโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย และควรกำหนดให้ศาลท้องถิ่นที่เด็กหรือเยาวชนกระทำความผิดมีอำนาจในการตรวจสอบการจับกุมเด็กหรือเยาวชนเนื่องจากพยานหลักฐานต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นประจักษ์พยาน พยานแวดล้อมกรณีต่าง ๆ ย่อมเกิดขึ้นในท้องที่ที่กระทำความผิด

ส่วนข้อดีของกฎหมายต่างประเทศที่เห็นสมควรนำมาเป็นในการพิจารณาปรับปรุงแก้ไขกฎหมายของประเทศไทย คือ ควรกำหนดให้มีเจ้าหน้าที่ตำรวจที่ได้รับการฝึกให้จับกุมและสอบสวนคดีเด็กหรือเยาวชน รับผิดชอบเกี่ยวกับคดีเด็กหรือเยาวชนโดยเฉพาะ ควรให้เจ้าพนักงานตำรวจมีอำนาจ

จับกุมเด็กที่มีความประพฤติไม่เหมาะสมอีก ควรนำมาตราการการป้องกันอาชญากรรมขั้นต้น (primary crime prevention) มาใช้ ควรนำมาตราการการเตือน (cautioning) และการเตือนแบบพิเศษ (caution plus or supported caution schemes) มาใช้ ควรให้ความสำคัญต่อการเสนอข่าวและความเป็นส่วนตัวของเด็กหรือเยาวชนให้เด็กหรือเยาวชนสามารถกลับมาใช้ชีวิตในสังคมได้อย่างปกติสุข และเข้าสู่สังคมได้โดยไม่ถูกสังคมรังเกียจหรือรื้อฟื้นเรื่องในอดีตมาตอกย้ำเด็กหรือเยาวชนอีก

คำสำคัญ: การจับ/การตรวจสอบการจับ

Thesis Title	The Legal Problems on the Juvenile and Family Courts Act and Procedure of the Juvenile and Family Court, B.E. 2553: A Case Study of Arrest and Review of Arrest
Author	Acting Pol. Lt. Komsan Srithong
Degree	Masters of Law
Advisor	Assoc. Prof. Dr. Apirat Phetsiri

ABSTRACT

The Juvenile and Family Court Act and Procedure of the Juvenile and Family Court, B.E. 2553 has changed various principles and essence of the former procedure of juvenile and family law of Thailand (The Act on Establishing Juvenile and Family Courts and Procedure, B.E. 2534). The new Act laid down new specific procedures and amended its predecessor in many areas; in particulars, it expand jurisdiction and measures empowered to the existing Juvenile and Family Court. Due to its spanking new concepts, its enforcement and official interpretation of the new law have not yet been stabilized. These haphazard natures of the law will affect confidence in the criminal justice process, particularly at its main streams of investigating, interrogating and prosecuting the juvenile delinquents.

This thesis examines and analyzes the problems of applying the new law in Thailand and compares the findings with the similar situations in the United States of America, England and Japan. With the focus on arrest and accompanying process, this thesis finds that there are flaws which render the application of the law by enforcement agencies unnecessarily difficult. In particular, there are problems with regard to the power of the arresting agency and their duty to bring the child to the court for the review of arrest process conducted by the enforcement officer.

The thesis finds certain ambiguities in the area of competency and the allocation of power to prevent future and immediate danger caused by juvenile behavior. In many instances, detention centers of children and juvenile are inappropriate and most of the time undermanned and insufficiently equipped; length of detention period is inappropriate. The juvenile courts are overloaded because the court is required to review all arrest cases made by the enforcement agencies. There are no special measures to remedy illegal process with regard to the treatment of children or juvenile by officers.

Comparing procedures in different jurisdictions, this thesis finds that there are differences among them. Especially in the area of arrest, duration of custody and measures after arrested which vary in accordance with individual social and cultural context.

Through legal analysis, this thesis recommends that the Juvenile and Family Court Act and Procedure of the Juvenile and Family Court, B.E. 2553 should be amended. Police officers should be allowed to use more discretion and power in the area of arrest and take into custody of child and juvenile offenders in case there are reasons to believe that they will violate the law or to keep peace of the community. Custodial time prior to the arrest reviewing process should be more flexible than what the law allow at the present time. Review of arrest should cease to be mandatory in every case, but should be done only in serious cases or when there is ground for objection asserted by concerned party. Court of competent jurisdiction must be change to the court where the offense took place so that evidence relevant to the conduct of arrest can be found.

This thesis also recommends that there are examples of foreign jurisdictions that are suitable for adoption into Thailand. Authority to undertake child and juvenile process should be invested in those officers with special training for particular tasks. Officers should be allowed to use more discretion in the area of child or juvenile recidivists. 'Primary crime prevention method', 'cautioning' and 'caution plus' or 'support caution' schemes should be put in place as

soon as possible. It is imperative that re-socializing of child and juvenile offenders must be well supported and the family's right of privacy should be protected from unscrupulous news report.

Keywords: Arrest/Review of arrest

